

Noty o autorach artykułów

AGNIESZKA BABEL – dr, pracownik Instytutu Badań Literackich PAN, historyk literatury, edytor tekstów osiemnasto- i dziewiętnastowiecznych (udział w projektach: *Literatura konfederacji barskiej*, t. 1-4, Warszawa 2005-2009; *Edycja krytyczna pism wszystkich Bolesława Prusa: Humoreski, nowele, opowiadania*, t. 4: 1876-1877; t. 5: 1878-1879, wspólnie z P. Bordzołem, 2016; *Przemiany*, wspólnie z A. Grabowską-Kuniczuk – w toku), autorka książek: *Muza z warzącychwią. Uwagi o literaturze i kulinariach* (2004), *Skandal, gafa, prowokacja. Obraz normy obyczajowej i jej naruszenia w polskiej powieści drugiej połowy XIX wieku* (2014), artykułów w pracach zbiorowych oraz artykułów i recenzji w czasopismach: „Napis”, „Teksty Drugie”, „Pamiętnik Literacki”, „Wiek XIX”, „LiteRacje”, „Sztuka Edycji”. Interesuje się literaturą piękną i użytkową, antropologią literatury, historią obyczaju. Kontakt: agnieszka.babel@ibl.waw.pl.

KAMILA BUDROWSKA – prof. dr hab., pracuje w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu w Białymstoku, kierownik Katedry Badań Filologicznych nad Cenzurą PRL i Edytorstwa; autorka 4 monografii, ponad 80 artykułów w czasopismach literaturoznawczych i książkach zbiorowych, redaktorka kilku monografii zbiorowych oraz dwóch serii wydawniczych: „Badania Filologiczne nad Cenzurą PRL” (do końca 2017 ukazało się 7 tomów) oraz „Cenzura w PRL. Archiwalia” (do końca roku 2017 ukazały się 2 tomy, trzeci – w przygotowaniu).

W okresie 1 lutego 2012 – 31 stycznia 2017 kierowała grantem zespołowym nr II H II 00528: *Cenzura wobec literatury polskiej w latach 1945-1989*, przyznany przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach programu „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”. W 2017 r. otrzymała grant z tego samego programu na tłumaczenie na język angielski i wydanie w międzynarodowej oficynie książki *Literatura i pisarze wobec cenzury PRL. 1948-1958* (moduł: Fundamenty 2.1).

Jest członkiem kilku towarzystw, rad i zespołów badawczych, m.in. zespołu realizującego Centralny Projekt Badawczy IPN *Władze PRL wobec środowisk twórczych, dziennikarskich i naukowych*. Jest recenzentem prac zbiorowych,

monografii, prac doktorskich. W 2017 r. została powołana przez European Research Council na recenzenta grantów unijnych w module SH5 – *Culture and culture production*.

Jej zainteresowania badawcze koncentrują się wokół edytorstwa naukowego oraz politycznych uwarunkowań funkcjonowania polskiej literatury lat 1945–1989, ze szczególnym uwzględnieniem cenzury.

BEATA DOROSZ – dr hab., prof. nadzw. w Instytucie Badań Literackich PAN; interesuje się głównie polskim życiem kulturalno-literackim na emigracji po drugiej wojnie światowej. Autorka książek *Księga gości Jana Lechonia* (1999), *Lechoń i Tuwim – dzieje trudnej przyjaźni* (2004), *Nowojorski pasjans. Polski Instytut Naukowy w Ameryce, Jan Lechoń, Kazimierz Wierzyński* (2013); edytorka utworów J. Lechonia m.in. w tomach *Lechoń Nowojorski* (1999) i *Evening on the Hudson* (New York 2005) oraz jego korespondencji z M. Grydzewskim (*Listy 1923–1956*, wyd. 2006), Z. i R. Malczewskimi (*Coraz trudniej żyć a umrzeć strach. Listy 1952–1955*, wyd. 2008), K. Wierzyńskim (*Listy 1941–1956*, wyd. 2016). Laureatka Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie (Londyn 2009) oraz Fundacji im. Władysława i Nelli Turzańskich (Toronto 2015) za prace naukowe dotyczące literatury emigracyjnej.

DANIEL DZIENISIEWICZ – doktorant na Wydziale Neofilologii UAM. Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół zagadnień korpusologii, frazematyki, leksykologii, słowotwórstwa, języka prasy oraz idiolektów publicystów. W ramach rozprawy doktorskiej prowadzi badania nad językiem polsko- i rosyjskojęzycznych wiadomości przesyłanych na kartach pocztowych.

Wybrane publikacje: *Майдановцы, евромайдануны і майданутыя – z badań nad wpływem ukraińskiej rewolucji na język rosyjski*, „Język w Poznaniu” 2015, t. 6, s. 45–53; *On the Japaneseness of Polish. A linguochronological approach*, „Opuscula Iaponica et Slavica” 2016, t. 3, s. 53–76 (wspólnie z P. Wierzchoń); *Сопоставительный анализ глаголов с семантикой чрезмерной интенсивности действия в русском и польском языках*, „Kultury Wschodniosłowiańskie – Oblicza i Dialog. Białoruś – Rosja – Ukraina” (2016, s. 51–64); *Kwantytatywne aspekty doboru hasel w słownikach (na materiale „Słownika języka polskiego” pod red. W. Doroszewskiego)*, w: *Wokół 300 tysięcy polskich słów. Wstęp do hasłownikologii*, red. J. Wawrzyńczyk, P. Wierzchoń (2017, s. 79–102).

WIKTOR GARDOCKI – dr, asystent w Katedrze Badań Filologicznych nad Cenzurą PRL i Edytorstwa na Uniwersytecie w Białymstoku; realizowane tematy i zainteresowania badawcze: cenzura wobec pisarzy w latach 1945–1989, literatura potencjalna, najnowsza literatura polska. Autor artykułów naukowych publikowanych

m.in. w: „Sztuce Edycji”, „Pracach Literaturoznawczych”, „Wschodnim Roczniku Humanistycznym”.

EWA GŁĘBICKA – dr hab., prof. nadzw., kierownik Pracowni Dokumentacji Literatury Współczesnej IBL PAN. Autorka leksykonu *Grupy literackie w Polsce 1945-1989* (wyd. 2 – 2000) i kilkuset haseł w słownikach współczesnych pisarzy polskich, m.in. w słowniku *Polscy pisarze i badacze literatury przełomu XX i XXI wieku* (t. 1-3). Opublikowała korespondencję M. Dąbrowskiej z mężem pt. *Ich noc i dzień* (2005), krytyczne wydanie powieści *Noc i dzień* (2013), tom szkiców *Dąbrowska (nie)znana* (2016), przygotowała edycję listów Marii Dąbrowskiej i Stanisława Stempowskiego z lat 1926-1951 (w druku), pracuje nad edycją korespondencji pisarki z Anną Kowalską.

JOANNA HAŁACZKIEWICZ – jest doktorantką w Katedrze Edytorstwa i Nauk Pomocniczych na Wydziale Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, absolwentką edytorstwa i redaktorką. Jej zainteresowania badawcze to historia książki i prasy polskiej na obczyźnie, sztuka książki oraz edytorstwo elektroniczne.

MARIOLA JARCZYKOWA – pracuje w Instytucie Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego Uniwersytetu Śląskiego. Jest kierownikiem Zakładu Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki. Jej zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki staropolskiej kultury literackiej, ze szczególnym uwzględnieniem środowiska Radziwiłłów birżańskich – tego w głównej mierze dotyczą monografie autorskie: *Książka i literatura w kręgu Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku* (1995), *Kultura epistolarna w kręgu Radziwiłłów birżańskich w XVII wieku* (1998), „*Papirowe materie*” *Piotra Kochlewskiego. O działalności pisarskiej sekretarza Radziwiłłów birżańskich w pierwszej połowie XVII wieku* (2006), *Przy pogrzebach rzeczy i rytmy. Funeralia Radziwiłłowskie z XVII wieku* (2012). Opublikowała ponad 100 artykułów naukowych, m.in. w takich czasopismach jak „Barok”, „Odrodzenie i Reformacja w Polsce”.

MARIA ELEONORA KRAJEWSKA – mgr, archeolog, polonistka. Ukończyła filologię polską na Uniwersytecie Jagiellońskim oraz archeologię i Studium Podyplomowe Muzealnictwa na Uniwersytecie Warszawskim. Obecnie starszy kustosz w Pracowni Dokumentacji Naukowej Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie. Zajmuje się opracowywaniem i publikowaniem źródeł naukowych, m.in. spuścizną prof. Erazma Majewskiego. Jest autorką ponad 30 prac z historii archeologii. Od 2010 roku wyniki swoich badań nad archiwaliami referuje na Seminarium

Bałyjskim. Uczestniczy w projekcie opracowania struktury opisu dokumentu archiwalnego. Od 2007 r. bierze udział w przygotowaniu dokumentacji do procesu digitalizacyjnego w Pracowni Dokumentacji Naukowej PMA.

W latach 2010-2017 była członkiem zespołu realizującego międzynarodowy projekt Ostbalticum, którego zadaniem jest opracowanie i opublikowanie niedostępnych dotąd źródeł archeologicznych. W 2003 r. została wyróżniona odznaką Zasłużony Działacz Kultury.

GRAŻYNA LEGUTKO – dr hab., prof. UJK, pracownik Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach (Instytut Filologii Polskiej, Zakład Historii Literatury i Teorii Literatury).

Zainteresowania skupia w kręgu szeroko pojętych narracji modernistycznych, obejmując kwestie dotyczące europeizacji kultury młodopolskiej, problematyki sacrum (motywy biblijne) i profanum (wątki erotyczne), a także wokół zagadnień rewolucyjno-niepodległościowych w publicystyce polskiej z lat 1898-1926. Zajmuje się ponadto prozą pozytywistyczną, biografistyką literacką i pracami edytorskimi. Przygotowała m.in. edycję krytyczną dwóch dramatów Stefana Żeromskiego – *Sułkowskiego* i „*Ponad śnieg bielszym się stanę*” – w ramach *Pism zebranych* (t. 21, 2016) Żeromskiego (red. Z. Goliński, red. nauk. Z.J. Adamczyk, 2014-1017).

Autorka książek: *Zenon Przesmycki (Miriam) – propagator literatury europejskiej* (2000), *Sacrum w oczach rewolucjonisty. O „Marii Magdaleny” Gustawa Daniłowskiego* (2005), *Bojownicy polskiej sprawy. Wacław Sieroszewski i Gustaw Daniłowski wobec myśli i czynu Józefa Piłsudskiego* (2007, napisana wspólnie z I. Sadowską), *Niespokojny płomień. Życie i twórczość Gustawa Daniłowskiego* (2011), *Od metafizyki do egzystencji. Wokół tematów i postaci literatury polskiej przełomu XIX i XX wieku* (2014), *W kręgu młodopolskiej epistolografii. Z korespondencji Zenona Przesmyckiego, Zygmunta Sarneckiego, Jerzego Żuławskiego, Gustawa Daniłowskiego, Wacława Sieroszewskiego oraz Zofii Trzszczkowskiej i Marii Sieroszewskiej* (2017).

IWONA MACIEJEWSKA – dr hab., pracuje w Instytucie Polonistyki i Logopedii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Jej zainteresowania naukowe skupiają się przede wszystkim na literaturze XVII i pierwszej połowy XVIII wieku, czego wyrazem są m.in. książki *Narracja w polskim romansie barokowym* (2001) oraz *Miłość i erotyzm w piśmiennictwie czasów saskich* (2013). Wśród podejmowanych przez autorkę zagadnień znajdują się kwestie związane z różnogatunkowym pisarstwem kobiet w staropolszczyźnie, co znamionują zarówno artykuły poświęcone poszczególnym postaciom: Elżbiecie Drużbackiej, Reginie Salomei z Rusieckich Pilsztynowej czy Franciszce Urszuli Radziwiłłowej, jak i redagowane tomy: *Kobieta epok dawnych w literaturze, kulturze i społeczeństwie* (2008 – wspólnie z K. Sta-

siewicz) i *Tożsamość kobiet w Polsce. Interpretacje*, t. 1: *Od czasów najdawniejszych do XIX wieku* (2016). Efektem grantu Narodowego Centrum Nauki jest edycja zatytułowana „*Gdybym Cię, moje Serce, za męża nie miała, żyć bym nie mogła*”. *Listy Magdaleny z Czapskich do Hieronima Floriana Radziwiłła z lat 1744-1759* (2016), opracowana wspólnie z K. Zawilską.

BOŻENA MAZURKOWA – prof. nadzw. w Zakładzie Historii Literatury Baroku i Dawnej Książki Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego na Wydziale Filologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Jej prace i zainteresowania naukowe koncentrują się na literackiej oraz edytorskiej oprawie dawnych druków, a także na życiu literackim oraz warsztacie twórczym poetów doby stanisławowskiej. Obejmuje badawczą refleksją m.in. formalny kształt oraz funkcje (w strukturze książki i w odniesieniu do dzieł) listów i wierszy dedykacyjnych, przedmów, epigrafów, aprobat cenzorskich oraz przypisów w oświeceniowych edycjach. Drugi obszar zainteresowań stanowią m.in.: wiersze okolicznościowe i okazjonalno-towarzyskie drugiej połowy XVIII wieku (imieninowe, weselne, przyjacielskie), funkcjonowanie wybranych motywów (onirycznych i astralnych) w ówczesnej poezji, podróżopisarstwo początku XIX wieku.

Wśród publikacji: *Literacka rama wydawnicza dzieł Franciszka Dionizego Książnina (na tle porównawczym)* (1993), *Na ziemskich i niebieskich szlakach. Studia o poezji Franciszka Zabłockiego i Franciszka Dionizego Książnina* (2008), *Weksle prawdy i nieprawdy. Studia literackie o książce oświeceniowej* (2011), *Wiersze imieninowe poetów z drugiej połowy XVIII wieku* (współaut., 2011); współredakcja tomów w serii „Czytanie Poetów Polskiego Oświecenia”: *Czytanie Książnina* (2010), *Czytanie Krasickiego* (2014), *Czytanie Naruszewicza* (cz. 1-2, 2015), *Czytanie Trembeckiego* (cz. 1-2, 2016), *Czytanie Karpińskiego* (cz. 1-2, 2017).

TADEUSZ PÓŁCHŁOPEK – dr, starszy wykładowca w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jego prace badawcze koncentrują się głównie wokół zagadnień romantyzmu krajowego, słowianofilskiego dyskursu kulturowego inteligencji galicyjskiej po roku 1830, twórczości Aleksandra Fredry oraz poezji i publicystyki Leszka Dunina Borkowskiego. Autor książki *Recepcja twórczości komediowej Aleksandra Fredry 1821-1882* (2012), współredaktor tomu *Kształcenie literacko-kulturowe w dobie kultury masowej polisensorycznej* (2010). Autor kilkudziesięciu artykułów opublikowanych w czasopismach naukowych i w pokonferencyjnych monografiach zbiorowych.

JOLANTA SZTACHELSKA – dr hab., prof. Uniwersytetu w Białymstoku. Zainteresowania badawcze: literatura polska drugiej połowy XIX i pocz. XX wieku i jej

konteksty światowe, dokumentaryzm, estetyka XIX wieku, Henryk Sienkiewicz, *children studies*. Najważniejsze publikacje książkowe: *Reporteryje i reportaże. Dokumentarne tradycje prozy polskiej* (1997), *Czar i zakłęcie Sienkiewicza* (2003), *Zabijanie klasyków. Studia i eseje* (2015), *Mity Sienkiewiczowskie* (2017) oraz *Henryk Sienkiewicz. Życie na walizkach* (2017).

MONIKA URBAŃSKA – adiunkt w Katedrze Edytorstwa UŁ, autorka książek: *Utwory prozatorskie na łamach „Zabaw Przyjemnych i Pożytecznych”. Wybór. Edycja krytyczna ze wstępem* (2006), *„Udawać do końca” – „Dziennik” Jana Lechonia jako świadectwo* (2010), Anna Mostowska, *Powieści, listy* (wstęp i oprac., 2014) oraz kilkudziesięciu artykułów skupionych głównie wokół edytorstwa naukowego, twórczości Jana Lechonia oraz Jana Brzechwy.

BEATA UTKOWSKA – dr hab., prof. nadzw. w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Zajmuje się historią literatury Młodej Polski i edytorstwem. Autorka książki *Poza powieścią. Małe formy epickie Reymonta* (2004), opracowania edytorskiego Władysław Stanisław Reymont, *Dziennik nieciągly. 1887-1924* (2009), krytycznego wydania trylogii *Walka z szatanem* oraz *Turonia* w ramach *Pism zebranych* Stefana Żeromskiego (red. Z. Goliński, red. nauk. Z.J. Adamczyk, 2014-1017). Publikowała m.in. w „Aktach Towarzystwa Historyczno-Literackiego w Paryżu”, „Napisie”, „Pamiętniku Literackim”, „Przeglądzie Humanistycznym”, „Ruchu Literackim”, „Wieku XIX”.

PIOTR WIERZCHOŃ – profesor nauk humanistycznych, dyrektor Instytutu Językoznawstwa UAM. W swoich pracach zajmuje się m.in. korpusologią, frazematyką, chronologizacją słownictwa polskiego XX w., redatacją słownictwa XIX-XXI w., leksykografią jedno- i dwujęzyczną, derywatologią diachroniczną, diakrytologią i gramatyką czynu. Autor teorii lingwochronologizacji (TLCH).

Wybrane publikacje: *Gramatyka diakrytologiczna: studium ortograficzno-kwantytatywne* (Poznań 2004), *Fotodokumentacja, chronologizacja, emendacja: teoria i praktyka weryfikacji materiału leksykalnego w badaniach lingwistycznych* (2008), *Dlaczego fotodokumentacja? dlaczego chronologizacja? dlaczego emendacja?: instalacja gazowa, parking podziemny i „odległość niezerowa”* (2009), *Depozytorium leksykalne języka polskiego: nowe fotomateriały z lat 1901-2010, t. I* (2010).

BARBARA WĄSIK – mgr, absolwentka studiów z zakresu informacji naukowej i bibliotekoznawstwa oraz filozofii z etyką na Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie, doktorantka II roku Literaturoznawstwa na Wydziale Filologicznym UP. Zainteresowania badawcze: kultura literacka drugiej połowy XIX w.

(filiacje z filozofią), XIX-wieczna powieść kobieca, miejsce kobiety w systemie społecznym, zagadnienia księgarsko-wydawnicze.

IWONA WIŚNIEWSKA – dr, pracownik Instytutu Badań Literackich PAN, opiekuje się Archiwum Orzeszkowej w IBL PAN, zajmuje się edytorstwem naukowym i biografistyką.

GRZEGORZ ZAJĄC – dr hab., pracownik Wydziału Polonistyki UJ; zajmuje się historią literatury polskiej XVIII i XIX wieku, a także zagadnieniami z zakresu poetyki historycznej; opublikował m.in.: *Fabula powieści polskiego oświecenia* (2002), *Oświecenie – zarys literatury okresu* (2005, w: *Literatura polska. Oświecenie, klasycyzm*, red. M. Szulc); *Byle w ludziach światło było... Księga pamiątkowa ku czci Profesora Wacława Woźnowskiego w dziesiątą rocznicę Jego śmierci* (2012, red.); *Czuły weredyk. Twórczość poetycka Juliana Ursyna Niemcewicza* (2015).

Członek Polskiego Towarzystwa Badań nad Wiekiem Osiemnastym; współpracuje – jako recenzent publikacji naukowych – z pismem „Wiek Oświecenia”.